

# לעשות רצונך אלוקי חפצתי

## בטחון שבועי

אור חדש על מתיקות דרך "ויגבה לבו בדרכי השם" במשנת נובהרדוק מהגה"צ רבי יהודה מאנדרל שליט"א מעיה"ת לייקווד יצ"ו

### פרשת עקב תשפ"ה

#### מוסר מועיל מאוד

קח לך שעה נוחה (בפרט בין הזמנים שסדר יומך מסור לך יותר) בפרט בשעות הבוקר המוקדמות שיש לך שקט ושלוה, ותבחר לך מאמר חז"ל - שאם תחיה אותו - תשתנה. ואז תשנן אותו עם ניגון שקט של מוסר כמה פעמים שתוכל (בלי להכביד על עצמך), ולאט לאט תראה איך שיש לך בזה טעם מיוחד וחיבור עמוק לפסוק או למאמר חז"ל, ותראה שפתאום תגיע להבנות חדשות בפסוק, ולהבנות חדשות במידותיך וכוונותיך ובכל עצמך!! (הזכרנו, שע"י שינון "ואהבת לרעך כמוך" נוכל להגיע לאהבת ישראל) ובאמת זהו המפתח לכל עבודת הבטחון, ולכל עבודת המדות, ולא בחינם היו בעלי המוסר כ"כ מרוממים!

לשנן 101 פעמים בכל עת, ובפרט כשמרגישים מצוקה.

משך חכמה פרשת עקב את ד' וכו' וכו' תדבק.

ויש בטחון יותר חזק, כבטחון הבן באביו המלך, כי ידאג בעדו כמו שדואג על ענייני עצמו ויזמין כל מחסורו, ד' הוא מלכינו, הוא אבינו א"כ הוא יושיענו.

ומסיבת האמונה כי השם דבוק לנבראיו להכין להם טרפם וצרכם, ולהגן עליהם מהמדות והחולי והעדר העניינים הנדרשים, ומרגיש עליהם יותר ממה שמרגיש האדם, וכביכול בכל צרתם לו צר, והוא בעל היכולת האחד האמיתי, הנצחי. ויודע כל מקרינו ומצפוננו ועלילות בני אדם, א"כ הוא חושש לטור בתם יותר מהם על עצמם, וא"כ הלא יהיה האדם יושב בטח ושלו ושקט ולא יעשה הסיבות המוכרחות, רק למה שהטילה - על הנבראים - גזירת הבורא ית'.

וזה הענין נקרא וכו' תדבק, שכיון שייציר האדם שהוא דבוק להשגחה העליונה מהשי"ת ומרגיש השי"ת בענייניו יותר ממה שמרגיש האדם לעצמו, ורוצה בהצלחת האדם יותר ממה שחפץ לבב האדם בעצמו וכו' אז האדם בטוח ונה, ואינו דואג מאומה לעניינו, כי מה יועיל יכלתו נגד יכולת הבורא הדבוק עמו, ומרגיש בהעדרי כביכול. וזה נקרא דביקות, וכו' לכל אנשי האומה בלא הבדל, וכמו שאמרו וכו' אפילו רשע ובוטח בד' חסד יסוכבנו, שבענין שהוא בוטח יושיעו ד' מצד החסד. עכ"ל"ט, (ועיי"ש).

#### מנוחה אמיתית לבין הזמנים

חרת "על התורה והמצוות שזכיתי להם" (לפרט כמה מעטים בני התורה מכל העולם) יום אחר להתורה על הניסים של הפרנסה או הבית הנפלא שאתה גר בתוכו.

קח לך שעה נוחה (בפרט בין הזמנים שסדר יומך מסור לך יותר) בפרט בשעות הבוקר המוקדמות שיש לך שקט ושלוה, [ואם אתה בנופש תוכל לעשות כן בשדה לבד עם השי"ת!] ותודה להשם על כל מה שיש לך. אם תעשה כך (או כמו שהציעו 10 דקות הודאה בסוף כל תפילה) אתה תראה שיהיה לך מול חדש בכל ענייני חיך ותזמין לחיך עוד ועוד טוב!! וזהו הדרך הטובה ביותר להוריד לחץ ומתח, ולחדש את החיבור הטבעי שלך עם אביך בוראך - מקור כל הברכות, ושורש כל ההצלחות. תרגיש אדם חדש מרוצה ומלא שמחה, עם כוחות מחודשים ורעננים! אזהרה: מה שכתבנו להודות שעה שלימה כל יום - זה בתנאי שמרגישים טעם בזה, (או ששמחים להשתדל לבא לידי כך), אבל אם אין טעם בהודיה, צריך לקצר! אסור שההודיה תגרום היפך השמחה!

כדאי לאדם לקחת לעצמו אפי' לו שעה ליום להודות ולהודות בלי סוף [בין בריבוי פרטים: גופו ואיבריו, (כולל עיניים, רגלים, אצבעות, שערות, הדרת פנים וכו' וכו') אשתו וילדיו, אוכל ובגדים, ביתו וכליו, פרנסתו בכל המצבים השונים שעברו עליו. לימודיו, והחברות שסידר לו השי"ת, ומקומות התורה שזכה להתעלות בהם, ועל כל דפי הגמרא וכו' שזכה ללמוד, ועל החינוך שזכה לקבל בכל תחומי החיים, ועל המדות הטובות שנטועות בו או שהתחנך להם, או שזכה לעבוד עליהם, ועל מקורות חיזוק שזכה להם (ספרים ומשפיעים והערות שזכה ע"י כל מיני מצבים להתעורר להם). ועל כל הרצונות הטובים שיש לו! והן בפירוט האיכות של כל אחד ואחד מהפרטים כגון להאריך לפרט איך היה מצבי בלי עין או רגל ח"ו, בלי אשה, או בלי פרנסה, או בלי חברי תות או המוסדות וכו' וכו'. אפשר גם להאריך במילות של הודיה כגון באמירת נשמת וכו' וכו']. תתחיל: "אבי אהובי, היום אני רוצה להודות לך על גופי הבריא שנתת לי", למי

#### בטחון על כל צער ושעל

והיה עקב תשמעון. פרש"י אם המי צוות הקלות שאדם דש בעקביו,

תשמעו. יתכן שמרומז כאן גם מצות הבטחון. במשלי (ג-ה) כתוב: בטח אל ד' בכל לבך, ואל בינתך אל תישען. בכל דרכיך דעהו, והוא יישר ארחתיך.

נתבונן נא בלשונו הטהור של רבינו יונה שם, [ונשנן דבריו כמה שיותר פעמים].

ואמר ואל בינתך אל תישען. והענין, כאשר יראה לך בשכלך ות-בונתך כי המעשה אשר תעשה יצליח על דרך עצת לבך ותחבולות אשר תחשוב, אל תבטח על זה כי הכל תלוי בידי שמים וכו' אם ד' לא יבנה בית (!) שוא עמלו בוניו בו וכו' לאדם מערכי לב ומד' מענה לשון, הנה גם מענה לשון איננו ביד האדם, אף כי הפועל (ר"ל ק"ו המעשה). בכל דרכיך דעהו וגו'. בכל פועל אשר תבקש לעשות, זכור את הש"י וקוה אליו להצליחך בו ותלה בו בטחונך, והשב אליו לבך, (ואולי צ"ל והשב אל לבך, וכדלקמן) כי אין הפו-על בידך. והוסיף המקרא הזה (בכל דרכיך דעהו), על מה שאמר תחילה, בטח אל ד' בכל לבך, כי יש מי שבוטח בהש"ת בכלל, ומאמין כי הכל ביד"ש ובוטח בו, ולא יבטח באדם, ולא בכוחו וכו' שכלו, אך לא ישיב ענין הבטחון אל לבו בפרטים, ר"ל בכל מעשה אשר יעשה, על כן אמר בכל דרכיך דעהו, פי' בכל פרטי מעשיך, בכל דרך ופעולה זכרהו, והשב אל לבך כי אין לך כח ויכולת בפועל ההוא, ואיננו בידך רק ביד השם, ותלה בו תקותך וציפייתך לחסד הש"ת וכו' וזה הענין נבדד מאוד, וע"י ההרגל הזה תקבל הנפש המתאוית אל הבטחון.

ודע כי יש אנשים שעיניהם אל השם במעשה גדול, כמו אם יבקשו לפרוש בים לסחורה וכו', ובמעשה קטן לא יזכרו את השם, מפני שהפועל קל בעיניהם וברור לדעתם כי יעלה בידם, או מפני שלא יגיעם הפסד מרובה אם יבטל המעשה ההוא ולא יעלה בידם. על

## שאלות ותשובות

שאלה: חז"ל לימדו אותנו אם הרב דומה למלאך ד' תקבל תורה מפיו, ואם לאו וכו'. האיק אפשר למצוא רבי, הרי אין אדם צדיק שלא יחטא?

תשובה: עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות. (אבות א' - ו') הרב אביגדור מילר זצ"ל אמר: את מי צריך לדון לכף זכות - את הרב! יש אנשים שאומרים איפה אני מוצא רבי, ואני אומר להם: אני לא מבין, הרי יש ארבע ראשי ישיבה בליקווד, למה אינך הולך אליהם, אתה יודע כמה הם גדולים?! אם אינך מצליח - דע לך שהבעיה אצלך! תעבוד על להיות מקבל. תעבוד על לראות גדולותם. ואם פעם ראית משהו שאינו מוצא חן בעיניך אצל מי שחשבת שיוכל להיות רבי שלך ואז אתה יורד מהענין - עליך נאמר לדון לכף זכות. אל 'תפריך'

כן אמר בכל דרכיך דעהו, בדבר גדול או קטן, כי אחר שכל הפעו-לות תלויות ביד השם, וכל ההצלחות בחסדו, חייב אדם לזכור בכל מעשיו. כי אם יצליח המעשה בידו, והוא לא זכר בו את השם ולא נשא עיניו בו אל השם, הנה קצר בחוק העבודה. גם יתן אל לבו כי שבר הבטחון ותקוה אל ד' להצלחת הפועל, גדול יותר מאוד מתו-עלת הפועל עצמו. למדנו מכאן שאדם חייב, בכל "פסיעה" שהוא עושה, ואפילו בפעולה קטנה, לישא עיניו להשם, ולבטוח בו ית' שיעזור לו. ואם הצליח בלי לחשוב ע"ז, קיצר בחק העבודה! ואד-רבה, אם יבטח בד', אז הש"ת יתן לו הצלחה מיוחדת בעוה"ז, לבד מהשכר הנפלא - "גדול מעל שמים", לעוה"ב.

אחד מהשאלות שישאלו אותנו כשנגיע לבי"ד של מעלה (עי' שבת לא.) הוא "ציפית לישועה", ובבית הלוי במאמר על בטחון כתב שזה כולל החיוב לבטוח בד', ולצפות לישועתו בלי לה-תיאש, בכל פעם שיש נסיון או קושי. לענין זה, יתכן שהוא כלול במצוות שאדם דש בעקביו, כי זהו מצוה גדולה ומיוחדת על כל צעד ושעל בחיינו, וקל מאוד לשכוח, ולדוש עליו! ויה"ר שית-קיים בנו ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים חלקנו עמהם וכו'.

והנה, מידי יום ביומו מזדמנים לפנינו עשרות פעולות גדולות וק-טנות. כדאי מאד, כמה פעמים כל יום (שוב, בלי להכביד) לבקש סיעתא דשמיא דוקא על הפעולות הקטנות והפשוטות, ולחשוב ולהשיב אל לבנו שאנחנו תלויים בעשיית הפעולה, ובהצלחת הפעולה, רק בידי אבינו שבשמים. וכן כשלוקחים תרופות או משחות לחשוב כנ"ל ולומר את ה"הי רצון" בכוונה ובהרגשת הלב.

## עם הרב שליט"א

אנשים (נישט אפ'פרעגן מענטשן), גם אנשים גדולים יכולים להכשל, מה קרה?? הוא לא איבד גדלותו בגלל זה!! אף אחד אינו מושלם לגמרי. יש לי המון מעשים שראיתי שאנשים גדולים היו להם קשיים או מכשולות, אבל זה אינו מוריד מהם! הם בשר ודם ויכולים לטעות. כמו עיני ראיתי אחד שהיה גאון וצדיק שנכשל בשוגג בדבר אסור לפני עיני ממש! אבל הוא נשאר אדם גדול! אתה צריך לעבוד על מידותיך ולכבד! (בודאי אין אנו מדברים על אדם שנכשל בדברים גדולים או שממשיך באיוולתו כסדר) ואם לא תעשה כן, לא יהיה לך רבי בכלל!

הפירוש של עשה לך רב - שיהיה לך מישהו שאתה מבטל דעתך אליו. ובודאי אם מצאת אדם גדול מה טוב. אבל גם אם לא, תמצא אדם אחר. העיקר שיש לו יראת שמים ושכל! היו

שני אחים שכל אחד אמר לשני "אתה תהיה הרבי שלי", זה היה לתקופה של 8 חודשים ואמרו שבאותם 8 חודשים - היה להם

## ויאכלו את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך

להרבה חוויות (experiences) חדשים שלא עלו על דעתך!! אל תנעל את עצמך בתוך הצמצום של המושגים והמצבים של הוריק או חבריך ושכניך. ומה שעד עכשיו עוד לא זכית לדבר רים מיוחדים, אינו סיבה כלל שלא יצמח לך ישועה גדולה בפתע פתאום!

ועי' רמב"ן בסוף ההקדמה שלו לספר דברים, וז"ל: ולחזק ליבם בהודיע אותם כי במדת רחמים יתנהג עמהם לעולם, שלא יאמר אדם 'לא יוכל לרשת את הארץ, כי אין אדם אשר לא יחטא', ומיד תהיה מידת הדין מתוחה כנגדו ונאבד, ולכן הודיעם משה רבינו כי הקב"ה רחמן מלא רחמים, כי הסליחה והמחילה ממנו יתברך סיוע ועוזר לבני אדם בעבודתו, וכענין שאמר הכתוב, "כי עמך הסליחה למען תורא" (תהילים ק"ל ד').

**הוא תהלתך** (י" כ"א)  
הרמב"ן מפרש על פסוק זה: "טעם הוא תהלתך והוא אלקיך, הוא יהיה תהלתך שתתן כל תהלתך אליו, אותו תהלל תמיד וכבודו לאחר לא תתן, ותהלתו (לא תתן) לפסילים". ע"כ. יסוד ועיקר חיינו הוא ה"חברותא" שלנו עם השי"ת. השי"ת כביכול רוצה אותנו כ"חברותא", שבכל דבר וענין אנחנו מרגישים אותו

ית', בין שאנחנו צריכים לעזרתו בכל תנועה (כמש"כ בתחילת הג' ליון) ובין שאנחנו רוצים לעשות רצונו ית' בכל תנועה, והדרך הטוב בה ביותר להגיע ל"חברותא" הזו הוא ע"י שבח והודיה להשם. [והשבח הגדול ביותר - הוא בזה שאנחנו בוטחים ובטוחים בישו-עתו!! - כן פירש בספר העיקרים (ח"ד פרק מ"ט) על הפסוק ואני תמיד איחל, והוספתי על כל תהלתך!].  
צדיקים מביאים אור לעולם כי הם אנשים שמחים שתמיד מש-

המן הוא עדות נצחית שמה שכל א' חושב שאנחנו משועבדים לטבע, הוא בכלל לא מוכרח. לא על הלחם לבדו יחיה האדם!! המן היה משהו לא מובן בכלל - לא ידעת ולא ידעון אבותיך! אתה יכול לחיות מדבר שאינו מוכר כלל בכדור הארץ! וזהו מה שאמר הסבא מנובהרדוק זצ"ל: 'אין דבר מוזר ורחוק ונמנע מהשי"ת', כי הוא ית' כל יכול! כשאתה עובד על בטחון, תזכור את המן, הוא דוגמא של הישועה הפלאי ביותר שנשמע בעולם שלנו, - מליוני אנשים מתקיימים במדבר שומם ורחוק מכל יישוב אנושי (ועי' רמב"ן ר"פ מסעי, בשם הרמב"ם במורה נבוכים שזה הטעם שהתורה ק' מנתה את כל המסעות, להראות כמה באמת בלתי אפשרי להתקיים במקור מות האלה, וק"ו לאומה שלי-מה, אנשים נשים וטף, במשך ארבעים שנה!).

גם אתה תוכל לצפות ליי-שועת השם אפילו במצבים בלתי אפשריים לגמרי! ואע"פ שהקב"ה לא יוריד לנו מן לא-כול, אבל השי"ת הוא כל יכול, ולא חסרים לו עצות להמציא לך כל מה שאתה צריך גם בדרך מלוכש בטבע, וכמו שני' (ישעיה כה א) ד' א-לקי אתה, ארוממך, אודה שמך כי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אומן. וכן כתוב (ירמיה לב יט) גדול

העצה ורב העליליה, אשר עניך פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכו'. וזהו מה שאמר רבי ישראל סאלאנטר זצ"ל ש'הבטחון מתחיל איפה שהשכל נגמר! תזכור שוב ושוב, הכל אפשרי להשי"ת, ה-כל יכול! אף פעם אל תרגיש נעול באיזה מצב, תמיד תחשוב 'גדול', יש בלי סוף סיפורים על אנשים שראו ישועות פלאיות ביותר!  
אל תציף את ראשך עם הצמצום של הטבע הרגיל, ואז תזכה

(מהסידור הנפלא 'המלהיב

### יסוד בבטחון

(לעבודת השם' - כוונה ברורה)

בני ציון יגילו במלכם - כתב בתנאי (באגרת הקודש מכבת י"א) עיקר האמונה שבשבילה נברא האדם, להאמין דמלא כל הארץ כבודו וכו', והוא רק טוב כל היום, ועל כן ראשית הכל שישמח האדם ויגל בכל עת ובכל שעה ויחיה ממש באמונתו בד' המחיה ומטיב עמו בכל רגע, ע"ש. יחללו שמו במחול - היסוד הע' בודה זי"ע אמר שכאשר יהודי שמח בה' יתברך ומודה לו על כל חסדיו וטובותיו עמו תמיד הריהו ניצול על ידי זה מעבירות ומכל מיני פגעים רעים.

ובמאור ושמש (פר' נח) כתב: כי עיקר עבדות ד' להיות בשמחה, כי מדת עצבות מזיק מאוד לעבודת ד', ומטבע האדם הרוצה לעבוד ד' שיש לו מעט עצבות מחמת שמעשיו אינם ישרים בעיניו, וצריך להתחזק עצמו להיות תמיד בשמחה.

# בטחון בדרך נובהרדוק

צוות \*שאתה צלם אלקים ולא אבן או בהמה! \*שאתה זוכה להיות יהודי, \*על המשפחה והחברים, \*על כשרונותיך \*על מדותיך הטורבות. \*על חכמתך ובינתך, \*על שאתה רוצה לעבוד את השי"ת. גם כשרצית ללמוד יותר, או להתפלל יותר בכוונה, או לתת צדקה או לא לכעוס וכו' ולא קיימת רצונך, אל תשכח להודות להשי"ת על אותו הרצון - זה שוה המון בשמים!

בחים את השי"ת, הם מהללים את ד' על כל נשימה ונשימה. אני חנו אומרים - בשאול מי יודה לך, לא המתים יהללו קה. התפקיד של החי הוא להלל, והחסרון של המת הוא שאינו יכול להלל! כמה שיותר אתה מודה ומהלל, כך יותר אתה בגדר חי! וכמה שיותר אתה מתלונן (קוועטשן) אתה ח"ו פחות "חי".

תודה להשי"ת כסדר על שאתה \*נושם בקלות \*יש לך מעיים בריאים לעכל את האוכל וכו'. \*עיניים \*רגליים בריאות, \*תורה ומ-

## ביטול תורה במוסר???

את חלק ההלכה של התורה. וכן מי שיש לו מדות לתקן, ואינו עוסק בזה, או שהוא לחוץ, ומשפחתו סובלים ממנו, ואינו לומד שער הבטחון, ה"ז בחינה של ביטול תורה באיכות. הוא יכול ללמוד את החלק הזה של התורה, שהוא חייב ללמוד אותו, והוא נמנע! יתכן שריבוי הגמ' שהוא לומד, זה 'פרומע יצה"ר' או סתם רדיפת הכבוד - כיון שעושה מה שהחברים שלו עושים, ולא מה שמוטל עליו, כי בגלל זה אשתו וילדיו סובלים ממנו כשהוא כועס או מדוכא, והוא אף מוזל בשמירת בריאותו (לפעמים זה קרוב למאבד עצמו לדעת, כי עם קצת השקעה בענייני בטחון, הוא יכול להיות אדם רגוע, שמח וטוב לב). [בחור ישיבה אין לו להוסיף על סדרי המוסר הנהוגים בישיבות בלי להתייעץ עם רבו המכיר אותו]

אינני יכול להדגיש מספיק החובה הגדולה של ההשקעה בלימוד מוסר הבטחון. הרי הבטחון הוא מנוחת נפש הבוטח, כמו שכ' לנו החוה"ל בשער הבטחון פ"א, וא"כ זה מביא אותך לשמחה ולמנוחה, והעיקר לקירבת השם! כל פעם שאתה לוקח ספר מוסר לידך, הקב"ה רואה את הרצון הטוב שלך לגדול בבטחון, ואתה מתעלה גם אם אתה לא מרגיש את זה! ואם כל פעם שיש לך כמה דקות פנויות אתה מציץ בשער הבטחון, אז אתה תגדל ותגדל ותגדל!!!

והנה ידוע שיש ענין של 'ביטול תורה באיכות', שאם אדם לומד בפ"ט שטות ובלי להתאמץ, בעוד שיש לו כשרונות ברוכים, ויכול להבין לעומק, יש בזה ביטול תורה אף אם הוא לומד כל היום. ועד"ז יש להבין, שאם אינו לומד הלכה, אף אם לומד גמרא כל היום, הוא ביטל

## סיפורי בטחון שבועי

שים - השדכנים אינם מנהלים את העולם - יש בורא עולם שמנהל את ה-כ-ל, והוא המזווג זיווגים, ואין עוד מלבדו!! אם אומרים לך 'לא', אז תשמח ותודה לד', כנראה הקב"ה רוצה לשלוח לך משהוא יותר טוב! שמענו היטיב את השיעורים שלו שעות רבות, וחזרנו על דבריו - דברי אמונה הרבה פעמים, עם מצב רוח בריא וחיוך גדול על הפנים, כי אנו סומכים על בורא עולם!!

וכך הוה, לא עבר הרבה זמן, אחד השידוכים המצויינים שהציעו לנו בעבר, התעורר שוב, והפעם התשובה היתה 'כן!' בקיצור שידוך מור שלם - משהו חלומי, עד כדי כך, שהשדכנים שהסבירו לנו למה לא מגיע לנו משהו מושלם וחייבים להתפשר וכו' וכו' (ובאמת הם כיוונו לטובה), התביישו לפגוש אותנו ברחוב! והכל בזכות האמונה כי 'אין עוד מלבדו'!

כתבנו את הדברים להודיע שזה אמיתי, הסיפורים שהרב מאנדל מספר הם אמיתיים, וכל אחד עם אמונה חזקה בד' ועם כח השמחה, יכול לחולל נפלאות שלא כדרך הטבע, בכח התפילה והאמונה!!

סיפור אמיתי שקרה. אנו הורים מסורים, שהקב"ה חנן אותנו בבת כלילת המעלות בלע"ה. כשהתחיל גיל השידוכים היינו בטוחים שהיא תיחטף מיד, ואולי באמת היה לנו ציפיות מידי גדולות. למעשה הגענו למצב כזה שהיא היתה תקועה שנה ועוד שנה..., ואז הגיענו למצב שאף אחד אינו רוצה אותנו, וההצעות היחידות היו כאלה שאנו צריכים לותר על דברים שחשבנו שאין אנו מסוגלים לכך. וכך עברנו את הסיוט הקשה מנסים לדחוף את הרכבת ושומעים "לא" ועוד פעם "לא", גם לאחר שכבר הורדנו את הציפיות...

כמובן, אנחנו לא עשויים מפלסטיק, ופגיעה של רגשות הורים ובת אינם דבר של מה בכך. וכך מתחילים להסביר לך למה הבת כבר אין לה את השם שהיה לה פעם, ולמה לא רוצים אתכם, כי יש במשפחה שלך חסרונות אלו ואלו. כל מיני דיבורים שבכוחם לשבור אותך, ולהוריד את המצב רוח שלך עד לעפר!

ואז גילינו בס"ד את הקו של הרה"צ רבי יהודה מאנדל שליט"א, איך הוא מדבר דברי חיזוק עם אמונה ובטחון, לא להתפעל מדיבורי אני-

קו 'עמודיה שבעה'  
0733-587-587

שיעורים ע"פ דרכו של הרה"ג ר' אברהם גניחובסקי זצ"ל  
בהנהגת הבית, בספר 'עמודיה שבעה', ברוח העלון

שמעו ותחי נפשכם  
לשמיעת שיעורי  
הרה"צ יהודה מאנדל שליט"א  
בקו 'השגחה פרטית'  
02-3011300  
או בקו הישיר: 02-3011906

להארות והערות:  
050-4154557  
לקבלת הגליון במייל  
X7100100@  
GMAIL.COM

נהנית מהגליון?

לתרומות:  
בירושלים: 0504199693  
בית שמש: (הר"ר יצחק לב ארי הי"ו) 0504121613  
בני ברק וקרי"ס: 0504154557  
לאמריקה: +13478604298